

Jaarverslag 2019

Commissie bezwaarschriften

Voorwoord van de voorzitters

Voor u ligt het jaarverslag 2019 van de commissie bezwaarschriften (hierna: de commissie) voor de gemeenten Dinkelland en Tubbergen gezamenlijk. Dit is een externe commissie als bedoeld in artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna Awb). Er zijn drie kamers: Kamer Dinkelland, Kamer Tubbergen en Zorgkamer Dinkelland/Tubbergen. Elke commissie bestaat uit een voorzitter en tenminste twee leden die geen deel uitmaken van, noch werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van de gemeenten Dinkelland of Tubbergen.

De commissie brengt samen met het secretariaat jaarlijks verslag uit van hun werkzaamheden in het voorgaande kalenderjaar. In dit verslag treft u aan welke aantallen bezwaren zijn ingediend – met een uitsplitsing naar type bezwaarzaak -, hoeveel adviezen door de commissie zijn uitgebracht, wat de adviezen inhielden, of het bestuursorgaan contrair heeft besloten, in welke gevallen beroep is ingesteld en wat de uitkomst van dit beroep is. Daarnaast wordt inzicht gegeven in het percentage zaken dat binnen de wettelijke afdoeningstermijn is afgehandeld. Ook wordt in dit jaarverslag vermeld hoeveel bezwaarschriften door middel van de andere aanpak (zonder tussenkomst van de commissie) zijn afgehandeld. Verder komt de commissie aan het eind van het jaarverslag met een aantal aanbevelingen en conclusies, waardoor de commissie hoopt een blijvende bijdrage te kunnen leveren aan de kwaliteit van de besluitvorming en zaken die aandacht verdienen.

De Zorgkamer Dinkelland Tubbergen heeft er met ingang van 1 september 2019 een nieuwe taak bijgekregen. Dit betreft het adviseren over bezwaarschriften op het gebied van de Participatiewet. Dit was voorheen uitbesteed aan de gemeente Almelo. In 2019 heeft de Zorgkamer Dinkelland Tubbergen nog niet de mogelijkheid gehad om een advies over een Participatiebezwaarschrift uit te brengen. Deze nieuwe taak betekent een uitbreiding van de werkzaamheden voor de Zorgkamer Dinkelland Tubbergen, maar ook voor het secretariaat. Mede in verband hiermee is ervoor gekozen om vanaf november 2019 de hoorzittingen bij alle drie de commissies op te nemen. Hiermee vervalt het schriftelijk uitwerken van een verslag van de hoorzitting, tenzij dit specifiek gevraagd wordt of gewenst is.

Dit jaarverslag is, naast het verstrekken van informatie aan de bestuursorganen, mede bedoeld om alle organisatieonderdelen van Noaberkracht Dinkelland Tubbergen inzicht te geven in de werkzaamheden van de commissie en in de aspecten die bij de behandeling van een bezwaarschrift komen kijken. De commissie geeft in dit jaarverslag ook enkele aanbevelingen met als doel de kwaliteit van besluitvorming te bevorderen.

De commissieleden hebben in 2019 wederom met veel inzet en betrokkenheid hun adviserende rol binnen de commissie vervuld. Graag wordt aan de medecommissieleden een compliment gegeven; voor hun kennis, inzet en voor het vormen van, onderling, heel prettige kamers. Ten slotte wil de commissie haar dank uitspreken voor de geboden ondersteuning en de werkzaamheden die door het secretariaat zijn verricht.

De voorzitters van de commissie bezwaarschriften,

de heer drs. W.B. Vochteloo, voorzitter Zorgkamer Dinkelland/Tubbergen

de heer S.B. ten Kate, voorzitter Kamer Dinkelland

mevrouw mr. A.J. IJsseldijk en de heer G.J. Elbertsen, voorzitters Kamer Tubbergen

Inhoud

Voorwoord van de voorzitters.....	3
1. Inleiding.....	6
2. Opzet en samenstelling van de commissie.....	7
2.1 De commissie.....	7
2.2 Secretariaat van de commissie.....	8
3. Kerngegevens 2019.....	9
3.1 Commissievergaderingen.....	9
3.2 Werkvoorraad.....	9
3.3 Ingekomen bezwaarschriften in 2019.....	10
3.4 Inzet andere aanpak in 2019.....	11
3.5 Aard van de gegeven adviezen in 2019.....	12
3.6 Beslissing op het bezwaar door het bestuursorgaan.....	12
3.7 Beslistermijnen.....	12
3.8 Beroep.....	16
4. Vergelijking cijfers 2015-2019.....	17
5. Conclusies en aanbevelingen.....	19
5.1 Wat gedaan met de conclusies en aanbevelingen opgenomen in het jaarverslag 2018.....	19
5.2 Conclusies en aanbevelingen 2019.....	20
Aantal genomen beschikkingen in 2019.....	22
1. Inleiding.....	4
2. Opzet en samenstelling van de commissie.....	5
2.1 De commissie.....	5
2.2 Secretariaat van de commissie.....	6
3. Kerngegevens 2019.....	7
3.1 Commissievergaderingen.....	7
3.2 Werkvoorraad.....	7
3.3 Ingekomen bezwaarschriften in 2019.....	8
3.4 Inzet andere aanpak in 2019.....	9
3.5 Aard van de gegeven adviezen in 2019.....	10
3.6 Beslissing op het bezwaar door het bestuursorgaan.....	10
3.7 Beslistermijnen.....	10
3.8 Beroep.....	14
4. Vergelijking cijfers 2015-2019.....	15
5. Conclusies en aanbevelingen.....	17
5.1 Wat gedaan met de conclusies en aanbevelingen opgenomen in het jaarverslag 2018.....	17

5.2 Conclusies en aanbevelingen 2019.....	18

Bijlagen:

1. Aantal genomen beschikkingen in 2019
2. Werkzaamheden uitgevoerd door de gemeente Almelo voor de gemeenten Dinkelland en Tubbergen aangaande bezwaarschriften inzake de Participatiewet

1. Inleiding

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kan tegen besluiten (artikel 1:3 Awb) beroep worden ingesteld bij de bestuursrechter van de rechtbank. Hoofregel is dat voordat beroep kan worden ingesteld tegen het besluit bezwaar wordt ingediend bij het betreffende bestuursorgaan, dat wil zeggen de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders dan wel de burgemeester.

Het bestuursorgaan dient, op grond van het bezwaarschrift, het genomen besluit te heroverwegen. De bezwaarschriftenprocedure biedt de mogelijkheid om een besluit in al zijn aspecten te bezien en te heroverwegen. Het horen van bezwaarmaker en het bestuursorgaan, maar ook eventuele derde-belanghebbenden is daarbij een belangrijk element.

Voordat een bezwaarschrift wordt doorgezet naar de commissie wordt door het bestuursorgaan eerst onderzocht of een informele oplossing haalbaar is. Als dit mogelijk wordt geacht en als betrokken partijen hiermee instemmen, gaan partijen met elkaar in gesprek om te onderzoeken of het geschil kan worden opgelost zonder tussenkomst van de commissie bezwaarschriften. Dit wordt de andere aanpak genoemd. Nadat duidelijk is dat de andere aanpak niet wordt ingezet of niet tot een oplossing heeft geleid, wordt het bezwaarschrift door het bestuursorgaan ter advisering in handen van de commissie gesteld.

De gemeenten Dinkelland en Tubbergen werken sinds 2013 samen in de gemeenschappelijke regeling Noaberkracht Dinkelland Tubbergen. De ambtenaren die voorheen werkzaam waren voor de genoemde gemeenten, werken nu gezamenlijk voor zowel de gemeente Dinkelland als de gemeente Tubbergen. In de gemeenten Dinkelland en Tubbergen worden de bezwaarschriften ter beoordeling voorgelegd aan de commissie bezwaarschriften. In bijzondere gevallen kan af worden gezien van advisering door de commissie.

Doel van dit jaarverslag is de bestuursorganen en de inwoners van de gemeenten Dinkelland en Tubbergen inzicht te geven in de werkzaamheden van de commissie in 2019. Het maakt het verder mogelijk om trends te ontdekken in bijvoorbeeld de ontwikkeling van het aantal bezwaarschriften, inhoud van de bezwaren, afhandelingstermijn en aard van de advisering. Op basis hiervan kunnen dan weer conclusies worden getrokken en aanbevelingen worden gedaan.

2. Opzet en samenstelling van de commissie

2.1 De commissie

De commissie bestaat uit drie Kamers:

1. Zorgkamer Dinkelland/Tubbergen
Deze kamer adviseert over bezwaarschriften tegen de hieronder omschreven categorieën van besluiten, genomen door de bestuursorganen van de gemeente Dinkelland en/of de gemeente Tubbergen;
 - besluiten waartegen beroep dan wel hoger beroep kan worden ingesteld bij de Centrale Raad van Beroep (bijvoorbeeld maatwerkvoorzieningen in het kader van de Wmo als huishoudelijke ondersteuning en woningaanpassing);
 - besluiten op grond van de Verordening Noodfonds van de gemeente Tubbergen;
 - besluiten betreffende gehandicaptenparkeerkaarten.

Voor de Zorgkamer Dinkelland/Tubbergen is nieuw dat met ingang van 1 september 2019 wordt geadviseerd over bezwaarschriften op het gebied van de Participatiewet. Deze taak was voorheen aan de gemeente Almelo uitbesteed. Voorbeelden van beschikkingen op het gebied van de Participatiewet waartegen bezwaar kan worden gemaakt, zijn: afwijzing verzoek om bijzondere bijstand, terugvordering ontvangen uitkering, opleggen boete of maatregel.

Het bovenstaande betekent dat bezwaarschriften op het gebied van de Participatiewet die na 31 augustus 2019 zijn ingediend, door de Zorgkamer Dinkelland/Tubbergen worden behandeld. Dit houdt daarnaast in dat deze bezwaarschriften ook zijn meegenomen in de (berekening van de) kerngegevens opgenomen in dit jaarverslag. Bezwaarschriften op het gebied van de Participatiewet die voor 1 september 2019 zijn ingediend, worden – conform gemaakte afspraken – in het geheel door de gemeente Almelo afgehandeld. De werkzaamheden die in 2019 door de gemeente Almelo hieromtrent zijn verricht, zijn te vinden in bijlage 2. De cijfers opgenomen in deze bijlage zijn door de gemeente Almelo aangeleverd.

2. Kamer Dinkelland
Deze kamer adviseert over bezwaarschriften tegen andere dan de hierboven genoemde categorieën van besluiten genomen door een bestuursorgaan van de gemeente Dinkelland dan wel door het bestuur van Noaberkracht (zogenaamde variazaken), bijvoorbeeld dwangsombesluiten, omgevingsvergunningen, planschadebesluiten en evenementenvergunningen.
3. Kamer Tubbergen
Deze kamer adviseert over alle bezwaarschriften tegen besluiten genomen door een bestuursorgaan van de gemeente Tubbergen. Dit met uitzondering van bezwaarschriften die door de Zorgkamer Dinkelland/Tubbergen worden behandeld. Het gaat hier onder andere om dwangsombesluiten, omgevingsvergunningen, planschadebesluiten en evenementenvergunningen.

De commissie is niet bevoegd ten aanzien van het behandelen van bezwaarschriften die betrekking hebben op belastingaangelegenheden (bijvoorbeeld leges en WOZ) en bezwaarschriften op het gebied van P&O.

Samenstelling van de commissies

De commissie bestaat uit externen. De voorzitters en de leden maken geen deel uit van en zijn niet werkzaam onder de verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan van de gemeente Dinkelland en/of de gemeente Tubbergen. Ook zijn zij niet woonachtig in de gemeente Dinkelland of Tubbergen.

De leden van een kamer zijn tevens plaatsvervangend lid van de overige kamers. De kamers regelen onderling hun vervanging. De zittingsduur is zowel voor de voorzitter als de leden vier jaar, maar zij kunnen allen wel (onbeperkt) voor steeds vier jaar worden herbenoemd. De herbenoemingsprocedure zal worden aangepast. Het voornemen is met ingang van het jaar 2022 (de benoeming van de huidige

voorzitters en leden loopt tot 15 juli 2022) leden te benoemen voor een periode van vier jaar met de mogelijkheid om één keer herbenoemd te worden voor nog eens een periode van vier jaar. Tevens treedt in 2022 de helft van de huidige leden af. Met een dergelijk “aftreedschema” zal worden bereikt dat per vier jaar de helft van de leden wisselt.

De kamers waren in 2019 als volgt samengesteld:

Zorgkamer Dinkelland/Tubbergen

De heer drs. W.B. Vochteloo (voorzitter)
Mevrouw mr. W.G.T.M. Leusenkamp (lid)
Mevrouw M.J. Luttkholt (lid)
De heer B.G. Aaftink (lid)

Kamer Dinkelland

De heer S.B. ten Kate (voorzitter)
De heer mr. E.E.J. Lastdrager MCD (lid)
De heer G.J. Elbertsen (lid)

Kamer Tubbergen

Mevrouw mr. A.J. IJsseldijk (voorzitter en lid)
De heer G.J. Elbertsen (voorzitter en lid)
Mevrouw ing. B.J.M. Beernink-Rouweler (lid)

In de kamer van Tubbergen rouleert met ingang van 1 januari 2018 het voorzitterschap tussen mevrouw IJsseldijk en de heer Elbertsen.

2.2 Secretariaat van de commissie

Sinds 1 oktober 2018 is de functie van secretaris ondergebracht bij Organisatieonderdeel Bestuur en Managementondersteuning – BMO, Team Juridisch.

Er is 1,33 fte beschikbaar voor het uitoefenen van de functie van secretaris van de commissie. De functie werd in 2019 uitgevoerd door twee (parttime) medewerkers. Dit zijn:

- mevrouw I.R.M. Kuipers
- mevrouw mr. A.G. Jansen

Specifieke werkzaamheden van de secretaris van de commissie zijn: het analyseren van processtukken, het opstellen van een leidraad (analyse van relevante (juridische) geschilpunten en vragen) ten behoeve van de voorbereiding van de hoorzitting, het voeren van correspondentie met bezwaarmakers/belanghebbenden, deelname en verslaglegging ter zitting en het opstellen van (concept)adviezen, overleg met teamcoaches en directie met betrekking tot aandachtspunten inzake de ingediende bezwaarschriften. Daarnaast is het secretariaat ook belast met de volgende (administratieve) taken: agendabeheer hoorzittingen, opstellen jaarplanning, bijhouden vergoedingenoverzicht commissieleden, voorbereiden benoeming commissieleden en opstellen jaarverslag.

3. Kerngegevens 2019

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan cijfermatige informatie over de behandeling van bezwaarschriften. Er wordt weergegeven in hoeveel zaken één of meerdere bezwaarschriften is/zijn ingediend, waarbij een onderscheid per soort bezwaarschrift wordt gemaakt. De aard van de adviezen van de commissie komt aan de orde evenals de aard van de beslissingen op de bezwaarschriften. Ten slotte wordt aandacht geschonken aan de termijnen voor wat betreft het doorlopen van de fases binnen de bezwaarprocedure en de termijnen van besluitvorming bij de beslissingen op bezwaar.

3.1 Commissievergaderingen

In 2019 heeft de commissie in totaal vijftien keer vergaderd:

- 7x Kamer Dinkelland
- 6x Kamer Tubbergen
- 2x Zorgkamer Dinkelland/Tubbergen

Tijdens deze vergaderingen zijn niet alleen bezwaarschriften die in 2019 zijn ontvangen behandeld, maar ook bezwaarschriften behandeld die al voor 1 januari 2019 door het bestuursorgaan zijn ontvangen. In totaal zijn in 2019 twee zaken behandeld waarbij het bezwaarschrift voor 1 januari 2019 door het bestuursorgaan is ontvangen.

Er zijn in 2019 ook bezwaarschriften binnengekomen waarbij de hoorzitting niet in 2019 heeft plaatsgevonden. Het gaat hier om acht zaken. In de meeste gevallen is – in afwachting van een mogelijke alternatieve oplossing – nog geen hoorzitting voor deze zaken ingepland.

De bezwaarschriftencommissie kan een bezwaarschrift kennelijk niet-ontvankelijk, gegrond dan wel ongegrond verklaren. Dan hoeft er geen hoorzitting te worden gehouden. Artikel 7:3 Awb bepaalt dat in die gevallen geen hoorzitting hoeft te worden gehouden. In 2019 zijn vijf bezwaarzaken zonder hoorzitting afgedaan.

3.2 Werkvoorraad

De werkvoorraad van de commissie is als volgt:

Werkvoorraad bezwaarzaken	
Openstaande zaken per 01-01-2019	13
Aantal binnengekomen zaken in 2019	55
Aantal afgehandelde zaken zonder advies van de commissie	1
Aantal ingetrokken zaken in 2019	24
Aantal zaken waarover de commissie in 2019 advies heeft uitgebracht	30
Aantal openstaande zaken per 01-01-2020	13

3.3 Ingekomen bezwaarschriften in 2019

Hieronder een overzicht van het aantal zaken waartegen in 2019 één of meerdere bezwaarschriften zijn ingediend, onderverdeeld naar het soort bezwaarschrift. Tevens is in het overzicht het aantal zaken aangegeven waarbij het bezwaarschrift c.q. alle bezwaarschriften behorende bij één zaak is/zijn ingetrokken, alvorens de commissie advies heeft kunnen uitbrengen. Alle intrekkingen die bekend waren op het moment van aanbieden van het jaarverslag aan het college zijn hierin meegenomen. Op het moment van aanbieden van het jaarverslag aan het college was van alle bezwaarschriften die in 2019 zijn binnengekomen bekend of deze aan de commissie zijn voorgelegd dan wel dat deze zijn ingetrokken.

Type bezwaarzaak	Dinkelland			Tubbergen			Dinkelland + Tubbergen		
	Totaal	Inge- trokken	Nog te behandelen in 2020	Totaal	Inge- trokken	Nog te behandelen in 2020	Totaal	Inge- trokken	Nog te behandelen in 2020
HH-belanghebbende	-	-	-	1	-	-	1	-	-
HH-intrekken vergunning	1	-	-	-	-	-	1	-	-
HH-intrekking voorschrift	1	-	-	-	-	-	1	-	-
HH-invordering	-	-	-	1	-	-	1	-	-
HH-dwangsom	2	-	-	7	-	2	9	-	2
HH-aanpassen dwangsom	-	-	-	1	-	-	1	-	-
Jeugdwet	2	1	-	1	-	-	3	1	-
Openbare ruimte	2	-	1	-	-	-	2	-	1
Planschade	1	-	-	-	-	-	1	-	-
Participatiewet ¹	6	5	1	1	1	-	7	6	1
Subsidie	-	-	-	2	2	-	2	2	-
Verkeersbesluit	2	1	-	-	-	-	2	1	-
Wabo-aanleg	-	-	-	1	-	-	1	-	-
Wabo-bouw & RO	8	2	2	4	3	1	12	5	3
Wabo-kap	2	-	1	-	-	-	2	-	1
Wet op de Lijkbezorging	-	-	-	1	-	-	1	-	-
Wmo-huishoudelijke hulp	-	-	-	2	2	-	2	2	-
Wmo-hulpmiddel	-	-	-	1	1	-	1	1	-
Wmo-verhuiskosten	1	-	-	-	-	-	1	-	-
Wob ²	2	1	-	2	-	-	4	1	-
TOTAAL	30	10	5	25	9	3	55	19	8

1. Alleen bezwaarschriften die na 31 augustus 2019 zijn ingediend, zijn in deze tabel meegenomen.
2. Eén Wob-bezwaarschrift is ingediend tegen een besluit genomen door Noaberkracht. Deze bezwaarzaak is meegeteld als een Dinkellandse zaak, omdat – gelet op de Verordening – de Kamer Dinkelland adviseert over bezwaarschriften die betrekking hebben op besluiten die zijn genomen door het bestuur van Noaberkracht.

In 2019 zijn bij 55 zaken één of meerdere bezwaarschriften ingediend. Het betrof 41 variazaken en 14 zorgzaken. In 19 zaken is het bezwaarschrift c.q. zijn de bezwaarschriften ingetrokken. Er zijn in totaal 36 zaken aan de commissie voorgelegd. Met betrekking tot deze zaken is in 2019 in 26 zaken door de commissie advies uitgebracht.

Over de bezwaarschriften die in 2019 zijn ingediend, is het volgende nog aan te geven:

- Er is één zaak aan de commissie voorgelegd die vervolgens (mede) op aanbeveling van de commissie is doorgestuurd naar Gedeputeerde Staten van de Provincie Overijssel. Dit omdat – na bestudering van de zaak – bleek dat met betrekking tot besluiten inzake de Wet op de Lijkbezorging beroep bij Gedeputeerde Staten kan worden ingesteld. Het indienen van bezwaar is derhalve niet mogelijk.

- Eén (Dinkellandse) zaak is door het college in 2019 afgehandeld zonder dat de commissie is gevraagd om een advies over de zaak uit te brengen. Het college heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid opgenomen in de Verordening om in bijzondere gevallen af te zien van advisering door de commissie.
- Op de 55 zaken zijn in totaal 76 bezwaarschriften binnengekomen. In de meeste gevallen (87%) is bij één zaak ook één bezwaarschrift ingediend. Het hoogst aantal ingediende bezwaarschriften in één zaak bedroeg zeven. Dit betrof zowel een Dinkellandse zaak (verleende omgevingsvergunning bouw) als een Tubbergse zaak (geweigerde omgevingsvergunning bouw & RO).
- In 19 zaken zijn alle ingediende bezwaarschriften ingetrokken. Het “intrekkingspercentage” betreft 35%.
- Naast bovengenoemde intrekkingen zijn in 2019 ten aanzien van nog meer zaken bezwaarschriften ingetrokken. Het gaat hier om bezwaarschriften die al voor 1 januari 2019 waren ingediend. Het gaat hier in totaal om negen zaken (6x Dinkelland en 3x Tubbergen). Het betrof zeven variazaken en twee zorgzaken.

3.4 Inzet andere aanpak in 2019

Als voorloper van de bezwarenprocedure wordt de andere aanpak (pre-mediation) toegepast. Door middel van het in gesprek gaan met bezwaarmakers en eventuele derde-belanghebbenden (door een medewerker van de vakafdeling en/of coördinator conflicthantering) wordt onderzocht of het geschil kan worden opgelost, zonder tussenkomst van de commissie. Het doel hierbij is om zonder juridische procedures burgers tevreden te stellen door middel van het zoeken van een oplossing, het uitleggen van het besluit en/of een nieuw (aangepast) besluit te verstrekken. Door de zeeffunctie van de andere aanpak worden uiteindelijk minder bezwaarschriften ter behandeling doorgeleid naar de commissie.

Het initiatief tot een gesprek wordt na binnenkomst van een bezwaarschrift genomen door de coördinator conflicthantering (na overleg met en akkoord van de vakafdeling) of door de vakafdeling zelf. Overigens wordt niet in alle zaken de andere aanpak toegepast, dit omdat niet alle zaken zich hiervoor lenen. De vakafdeling maakt doorgaans een eerste inschatting of een zaak zich hiervoor leent.

Hieronder wordt ten aanzien van de variazaken en de zorgzaken ingegaan op de inzet van de andere aanpak ten aanzien van bezwaarschriften die in 2019 zijn ingediend.

Variazaken

Ten aanzien van zaken waartegen in 2019 een bezwaarschrift is ingediend, is in 11 van de 41 zaken de andere aanpak ingezet, oftewel een “inzetpercentage” van 27%. Het inzetten hiervan heeft in acht zaken tot volledige intrekking geleid. Geconcludeerd kan worden dat als over wordt gegaan tot het inzetten van de andere aanpak dit in 72% van de gevallen tot een volledige intrekking heeft geleid.

Daarnaast heeft de inzet van de andere aanpak in 2019 in nog zeven zaken die betrekking hebben op bezwaarschriften die voor 1 januari 2019 zijn ingediend geleid tot een volledige intrekking van het bezwaarschrift.

Zorgzaken

Ten aanzien van zaken waartegen in 2019 een bezwaarschrift is ingediend, is in elf van de veertien zaken de andere aanpak ingezet. Een “inzetpercentage” derhalve van 79%. Het inzetten hiervan heeft in negen zaken geleid tot een intrekking. Geconcludeerd kan worden dat als over wordt gegaan tot het inzetten van de andere aanpak dit in 82% van de gevallen tot een volledige intrekking heeft geleid.

Daarnaast heeft de inzet van de andere aanpak in 2019 in nog twee zaken die betrekking hebben op bezwaarschriften die voor 1 januari 2019 zijn ingediend geleid tot een volledige intrekking van het bezwaarschrift.

3.5 Aard van de gegeven adviezen in 2019

Onderstaande tabel geeft inzicht in de adviezen zoals deze door de commissie zijn gegeven. Het gaat hierbij om adviezen die in 2019 zijn gegeven en dus niet specifiek om adviezen die gegeven zijn naar aanleiding van bezwaarschriften die in 2019 zijn ingekomen. Voor de goede orde: het betreft hier het aantal bezwaarschriften (37). Als in één zaak meerdere bezwaarschriften zijn ingediend, heeft de commissie ook meerdere adviezen uitgebracht. Deze adviezen hoeven niet altijd gelijk aan elkaar te zijn.

	Kennelijk niet ontvankelijk	Niet-ontvankelijk	Deels ontvankelijk en deels niet-ontvankelijk	In stand laten	In stand laten met aanpassing	Deels herroepen en deels in stand laten	Herroepen	Nader onderzoek vereist	Totaal
Aantal	5	1	5	13	7	1	1	4	37
Percentage	13,5%	2,7%	13,5%	35,1%	18,9%	2,7%	2,7%	10,8%	100%

De 37 uitgebrachte adviezen hebben betrekking op 30 zaken (26x variazaken en 4x zorgzaken). In één zaak is advies uitgebracht over meerdere bezwaarschriften.

Over bovenstaande tabel nog het volgende:

- Bij het advies dat het besluit in stand kan blijven met aanpassing moest de motivering of de wettelijke grondslag van het bestreden besluit worden aangepast.
- Als geadviseerd is om nader onderzoek uit te voeren, is het aan het bestuursorgaan om met inachtneming van het nadere onderzoek een beslissing op bezwaar te nemen. Het bestreden besluit blijft dan vervolgens in stand of wordt herroepen (en – als daarom is verzocht – dient dan een proceskostenvergoeding te worden toegekend).
- Het advies kennelijk niet-ontvankelijk wordt gegeven als een advies is verstrekt zonder dat een hoorzitting is gehouden.

3.6 Beslissing op het bezwaar door het bestuursorgaan

Als het bezwaar ontvankelijk is, vindt heroverweging van het bestreden besluit plaats. Uiteindelijk beslist het bestuursorgaan dat het bestreden besluit heeft genomen op het bezwaarschrift. Het bestuursorgaan neemt hierin het advies van de commissie mee. Het advies van de commissie is niet bindend. In uitzonderingsgevallen, mits goed gemotiveerd, kan het bestuursorgaan anders dan conform het gegeven advies op het bezwaarschrift beslissen (contrair gaan/beslissen).

De commissie heeft in 2019 in 30 zaken advies uitgebracht. Dit betrof 15 Dinkellandse variazaken, 11 Tubbergse variazaken en 4 zorgzaken. Behoudens in één zaak is in alle zaken inmiddels door het bestuursorgaan een beslissing op bezwaar genomen. In alle gevallen is door het bestuursorgaan het advies van de commissie overgenomen.

3.7 Beslistermijnen

Als een belanghebbende het niet eens is met een besluit, dan heeft diegene zes weken de tijd om daartegen een bezwaarschrift in te dienen. De termijn voor het indienen van een bezwaarschrift begint de dag na bekendmaking van het besluit. Bekendmaking geschiedt doorgaans door verzending of uitreiking van het besluit aan belanghebbende(n).

Gelet op artikel 7:10 lid 1 Awb bedraagt de termijn waarbinnen het bestuursorgaan op een bezwaarschrift dient te beslissen twaalf weken. Deze termijn vangt aan de dag na die waarop de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift is verstreken. Het bestuursorgaan heeft de mogelijkheid om deze termijn voor ten hoogste zes weken te verdagen.

De behandeling van een bezwaarschrift kan verdeeld worden in vier fases:

- Fase I: ontvangst door het bestuursorgaan tot aan het doorsturen naar de commissie
- Fase II: ontvangst door de commissie tot aan de hoorzitting
- Fase III: tussen de hoorzitting en het uitbrengen van het advies

- Fase IV: tussen uitbrengen van het advies en het nemen van een beslissing op het bezwaarschrift

Hieronder wordt ingegaan op de verschillende fases van het behandelen van een bezwaarschrift. Bij elke fase wordt ook de gemiddelde tijdsduur aangegeven. Bij het bepalen van de gemiddelde tijdsduur per fase zijn alle zaken meegenomen waarover de commissie in 2019 advies heeft uitgebracht.

Fase I

Na ontvangst van een bezwaarschrift wordt door de vakafdeling (eventueel in samenspraak met de coördinator conflicthantering) beoordeeld of het zinvol is om de andere aanpak in te zetten. Als dit zinvol wordt geacht dan wordt contact opgenomen met de indiener(s) van het bezwaarschrift en eventuele belanghebbenden met de vraag of zij bereid zijn om via de andere aanpak tot een (alternatieve) oplossing te komen. In paragraaf 3.4 is ingegaan op het inzetten van de andere aanpak in 2019.

Als de andere aanpak niet wordt ingezet of wel wordt ingezet, maar niet leidt tot intrekking van het bezwaarschrift c.q. alle bezwaarschriften dan wordt de zaak door de vakafdeling doorgestuurd naar de commissie.

	Gemiddelde tijdsduur in dagen			
	Dinkelland (varia)	Tubbergen (varia)	Zorgkamer (Dink + Tub)	Algeheel
Fase I				
Ontvangst bestuursorgaan - ontvangst commissie	14	8	25	14

Fase II

Als het bezwaarschrift naar de commissie is doorgestuurd, zal vervolgens – na beoordeling van het bezwaarschrift op volledigheid – een hoorzitting worden ingepland.

Als het bezwaarschrift tijdens een hoorzitting wordt behandeld, wordt door de vakafdeling een procesdossier en een reactienota aangeleverd bij de secretaris van de commissie. Daarna beoordeelt de secretaris de stukken en stelt een leidraad op. Deze leidraad dient als handleiding bij de behandeling van het bezwaarschrift ter zitting en wordt toegezonden aan alle partijen. De leidraad bevat niet de opvattingen van het bestuursorgaan en ook niet die van de commissie. Wel brengt de leidraad vooraf structuur aan in de aangedragen stukken en draagt bij aan een goede hoorzitting.

Verder draagt de secretaris in deze fase zorg voor de agendering, het uitnodigen van alle belanghebbenden en het bestuursorgaan, het opvragen van aanvullende gronden en de verzending van de stukken circa 1-2 weken voor de hoorzitting aan belanghebbenden, het bestuursorgaan en de commissieleden. De commissie heeft, in tegenstelling tot de secretaris, op deze fase een beperkte invloed.

	Gemiddelde tijdsduur in dagen			
	Dinkelland (varia)	Tubbergen (varia)	Zorgkamer (Dink + Tub)	Algeheel
Fase II				
Ontvangst commissie - hoorzitting	57	74	66	65

NB Zaken die af zijn gedaan zonder hoorzitting zijn niet meegenomen bij het berekenen van de gemiddelde tijdsduur van fase II. In 2019 is in vijf zaken advies uitgebracht waarbij is afgezien van het horen van belanghebbenden.

Fase III

Dit is de fase tussen de hoorzitting en het uitbrengen van het advies. Na de hoorzitting beraadt de commissie zich over het door haar uit te brengen advies. Van hoorzittingen gehouden in de periode januari-oktober 2019 is een verslag gemaakt. Van hoorzittingen die daarna zijn gehouden, is alleen een geluidsopname gemaakt. Alleen in het geval bezwaarde of derde-belanghebbende daar uitdrukkelijk om verzoekt, wordt nog een verslag opgesteld.

Het advies en het eventuele verslag worden opgesteld door de secretaris van de commissie en door de voorzitter en secretaris ondertekend. Zowel het eventuele verslag als het advies worden toegezonden aan het bestuursorgaan en ter kennisname toegezonden aan alle betrokken partijen.

Fase III	Gemiddelde tijdsduur in dagen			
	Dinkelland (varia)	Tubbergen (varia)	Zorgkamer (Dink + Tub)	Algeheel
Hoorzitting - advies	22	19	15	21

NB Zaken die af zijn gedaan zonder hoorzitting zijn niet meegenomen bij het berekenen van de gemiddelde tijdsduur van fase II. In 2019 is in vijf zaken advies uitgebracht waarbij is afgezien van het horen van belanghebbenden.

Fase IV

Nadat het advies is uitgebracht, dient het bevoegde bestuursorgaan een beslissing op het bezwaarschrift te nemen.

Fase IV	Gemiddelde tijdsduur in dagen			
	Dinkelland (varia)	Tubbergen (varia)	Zorgkamer (Dink + Tub)	Algeheel
Advies - beslissing op bezwaar	48	36	36	42

Fase I - Fase IV totaal

Het totale beeld ten aanzien van beslistermijnen is als volgt.

Fase	Gemiddelde tijdsduur in dagen			
	Dinkelland (varia)	Tubbergen (varia)	Zorgkamer (Dink + Tub)	Algeheel
FASE I: Ontvangst bestuursorgaan - ontvangst commissie	14	8	25	14
FASE II: Ontvangst commissie - hoorzitting	57	74	66	65
FASE III: Hoorzitting - advies	22	19	15	20
FASE IV: Advies - beslissing op bezwaar	48	36	36	42
TOTAAL IN DAGEN	141	134	142	141
TOTAAL IN WEKEN	20	19	20¼	20

Uit het bovenstaande blijkt dat de gemiddelde beslistermijn – gekeken naar het totaal – 20 weken bedraagt. Zonder een nuancering aan te brengen, zou dit betekenen dat de termijn waarbinnen een bestuursorgaan op een bezwaarschrift dient te hebben beslist ruimschoots wordt overschreden.

De (algemene) nuancering is als volgt met betrekking tot de bezwaarzaken waarover de commissie in 2019 een advies heeft uitgebracht, is als volgt:

- De wettelijke beslistermijn vangt aan nadat de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift is verstreken. De termijn voor het indienen van een bezwaarschrift is verstreken zes weken na bekendmaking van het besluit. In bovenstaande tabellen is hiermee geen rekening gehouden. Er is namelijk puur gekeken hoeveel dagen elke fase gemiddeld heeft geduurd.
- De wettelijke beslistermijn op een bezwaarschrift bedraagt twaalf weken en deze kan met maximaal zes weken worden verdaagd. In achttien zaken is de beslistermijn door het bestuursorgaan verdaagd met zes weken. De beslistermijn wordt dan van rechtswege verlengd. Het verdagen van de termijn door het bestuursorgaan kan in elk van de vier fases gedaan worden.
- Als een bezwaarschrift onvolledig is (bijvoorbeeld ontbreken handtekening of de gronden van bezwaar) dan wordt een termijn – doorgaans twee tot vier weken – gegeven voor het aanvullen van het bezwaarschrift. De beslistermijn wordt dan van rechtswege opgeschort tot het moment dat de aangevraagde aanvulling is ingediend of de daarvoor gestelde termijn is verstreken. In tien zaken is een termijn gegeven om het bezwaarschrift aan te vullen.
- Een belanghebbende kan een verzoek om uitstel van de behandeling van het bezwaarschrift indienen, hetzij doordat partijen (meer) tijd willen om met elkaar tot een informele oplossing te komen hetzij doordat een partij om een dringende reden is verhinderd is op de dag van de geplande hoorzitting. In het laatste geval wordt de hoorzitting doorgaans dan opgeschoven naar de eerstvolgende vergadering van de commissie.
- Intern is de afspraak gemaakt dat zo spoedig mogelijk (bij voorkeur binnen één week) na binnenkomst van een bezwaarschrift contact wordt opgenomen met bezwaarmaker voor een eerste gesprek inzake het inzetten van de andere aanpak. Mocht blijken dat deze aanpak wel wordt ingezet, dan is vervolgens ook tijd nodig voor het bereiken van een (alternatieve) oplossing. In een aantal gevallen hebben de partijen ook ingestemd met het uitstellen van de beslistermijn. In geen van de zaken waarover de commissie in 2019 heeft geadviseerd, hebben partijen – voordat de zaak ter advisering in handen van de commissie is gesteld – ingestemd met het uitstellen van de beslistermijn.
- Bij het inplannen van een hoorzitting dient met een aantal zaken rekening te worden gehouden:
 - o De commissie vergadert – behoudens de zomerperiode – in principe 1x per maand;
 - o De vakafdeling stelt een reactienota op;
 - o Het secretariaat stelt een leidraad op;
 - o Tot tien dagen voor de zitting kunnen nadere stukken worden ingediend;
 - o Ongeveer tien dagen voor de hoorzitting worden alle relevante stukken, de reactienota en de leidraad aan alle belanghebbenden toegezonden.
 - o Alle op de zaak betrekking hebbende stukken dienen ten minste één week voor de hoorzitting ter inzage te worden gelegd.
- Na de hoorzitting dient het advies en ook het eventuele verslag door het secretariaat te worden uitgewerkt. De voorzitter en eventueel de leden geven vervolgens per e-mail een akkoordverklaring ten aanzien van het concept advies.
- Het bestuursorgaan (in de meeste gevallen het college) dient naar aanleiding van het advies van de commissie een besluit te nemen. Daarvoor dient een collegeadvies te worden opgesteld dat vervolgens wordt behandeld in een collegevergadering. Aan het aanleveren van een collegeadvies zijn termijnen verbonden. Tussen het moment van het verzenden van het advies van de commissie en het verzenden van de beslissing op bezwaar zit in de meeste gevallen drie tot zes weken. Mocht het besluit nader gemotiveerd moeten worden en/of als er nog (nieuwe) onderzoeken uitgevoerd moeten worden, dan zal het langer duren voordat de beslissing op bezwaar genomen kan worden.

Gelet op bovenstaande nuanceringsen kan eigenlijk niet gesproken worden over een gemiddelde afdoeningstermijn; alleen van geval tot geval kan werkelijk worden gekeken of een bezwaarschrift tijdig is afgedaan.

Ten aanzien van de 30 zaken waarover de commissie in 2019 advies heeft uitgebracht, kan het volgende worden aangegeven:

- In zeventien zaken is een zaak binnen de wettelijke afdoeningstermijn (inclusief een eventuele opschorting, verdaging en/of uitstel) afgehandeld.
- In twaalf zaken is de wettelijke afdoeningstermijn (inclusief een eventuele opschorting, verdaging en/of uitstel) overschreden.
 - o Dit is inclusief één zaak waarbij het bezwaarschrift pas negen maanden na bekendmaking van het bestreden besluit is ingediend.

- o Dit is ook inclusief één zaak waarbij door het bestuursorgaan nog geen beslissing op bewaar is genomen, maar waarbij bij de termijn al wel is overschreden.
- o In één (Dinkellandse) zaak is de termijn met 159 dagen overschreden.
- In één zaak kon de afdoeningstermijn niet worden bepaald, omdat geen sprake was van een besluit.
- In 39% van de zaken waarover de commissie in 2019 een advies heeft uitgebracht, is sprake van een overschrijding van de wettelijke afdoeningstermijn (het eventueel opschorten, verdagen en/of uitstel van de termijn is hierin meegenomen).

NB De bewaarzaak waarbij het bezwaarschrift pas negen maanden na bekendmaking van het besluit is ingediend en de bezwaarzaak waarbij geen sprake was van een besluit zijn niet meegenomen in deze berekening.

Fase	Gemiddelde tijdsduur in dagen			
	Dinkelland (varia)	Tubbergen (varia)	Zorgkamer (Dink + Tub)	Algeheel
Afdoeningstermijn	+2	-2	-16	-2

NB De zaken waarbij het bezwaarschrift pas negen maanden na bekendmaking van het bestreden besluit is ingediend, waarin door het bestuursorgaan nog geen beslissing op bezwaar is genomen en de zaak waarbij geen sprake was van een besluit zijn niet meegenomen bij het bepalen van de gemiddelde afdoeningstermijn. In alle gevallen gaat het om Dinkellandse zaken.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat alleen bij de variazaken Dinkelland sprake is van een overschrijding van de afdoeningstermijn. Dit betreft een overschrijding van gemiddeld twee dagen. Gekeken naar alle zaken wordt gemiddeld genomen twee dagen voor het verstrijken van de afdoeningstermijn op een bezwaarschrift beslist. Als de Dinkellandse zaak waarbij de wettelijke besliststermijn met 159 dagen is overschreden niet wordt meegeteld, zien de gemiddelden er anders uit (Dinkelland varia -13 dagen en het algeheel gemiddelde -9 dagen).

Het bestuursorgaan heeft in achttien zaken de besliststermijn met zes weken verdaagd. Vier zaken hadden wel binnen de wettelijke afdoeningstermijn afgehandeld kunnen worden als deze (tijdig) was verdaagd.

3.8 Beroep

Op grond van artikel 8:1 Awb kan een belanghebbende beroep instellen tegen een beslissing op een bezwaarschrift bij de sector bestuursrecht van de rechtbank Overijssel. Tegen de uitspraak van de bestuursrechter kan vervolgens op grond van artikel 8:104 Awb hoger beroep worden ingesteld bij de Centrale Raad van Beroep (zorgzaken) of de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (variazaken).

Voor zover bekend bij de commissie is tot op het moment van opstellen van dit jaarverslag, naar aanleiding van adviezen die in 2019 zijn gegeven en de daarop vervolgens genomen beslissingen op bezwaar, in negen gevallen beroep ingesteld. Het gaat hier om vijf variazaken en vier zorgzaken. Twee van de beroepschriften zorg zijn voordat deze op zitting zijn behandeld weer ingetrokken.

De uitspraken van de rechtbank zijn:

- 1x niet-ontvankelijk (griffierechten niet betaald)
- 2x ongegrond
- 1x gegrond
- 2x dient de zitting nog plaats te vinden c.q. dient nog een uitspraak te worden gedaan.

In één geval is hoger beroep ingesteld door een belanghebbende naar aanleiding van de uitspraak van de rechtbank.

4. Vergelijking cijfers 2015-2019

Van een aantal aspecten is een vergelijking gemaakt tussen de jaren 2015 tot en met 2019. De vergelijkingen worden vormgegeven met behulp van drie tabellen.

Tabel 1

Wat	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal vergaderingen van de commissie	27	19	13	17	15
• Dinkelland (varia)	12	9	8	6	7
• Tubbergen (varia)	5	6	4	6	6
• Zorgkamer	10	4	1	5	2
Totaal aantal zaken waartegen één of meerdere bezwaarschriften is/zijn ingediend	109	55	65	52	55
• Variazaken	42	46	43	40	41
• Zorgzaken	67	9	22	12	14
Totaal aantal zaken waarbij het bezwaarschrift c.q. alle bezwaarschriften binnengekomen in dat jaar behorende bij één zaak is/zijn ingetrokken	57	26	33	17	19
• Variazaken	12	21	19	11	9
• Zorgzaken	45	5	14	6	10
Door de commissie uitgebrachte adviezen gekeken naar het aantal zaken	58	32	25	33	30
Door de commissie uitgebrachte adviezen gekeken naar het aantal bezwaarschriften	169	33	72	75	37

Tabel 2

Fase	Gemiddelde tijdsduur in dagen															
	Dinkelland (varia)				Tubbergen (varia)				Zorgkamer (Dink + Tub)				Algeheel			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Fase I ontvangst bestuursorgaan - ontvangst commissie	5	16	12	14	10	20	11	8	19	-	45	25	12	17	30	14
Fase II ontvangst commissie - hoorzitting	79	68	82	57	102	54	76	74	56	-	69	66	80	65	75	65
Fase III hoorzitting - advies	23	19	22	22	23	20	18	19	37	-	25	15	26	19	22	20
Fase IV advies - beslissing op bezwaar	26	37	36	48	29	25	22	36	46	-	86	36	32	34	49	42
TOTAAL IN DAGEN	139	140	152	141	164	119	127	134	158	-	225	142	150	135	176	141
TOTAAL IN WEKEN	20	20	21¼	20	23½	17	18	19	22½	-	32	20¼	21½	19¼	25	20

NB De commissie heeft in 2017 geen adviezen verstrekt die betrekking hadden op zorgzaken. Daarom zijn voor 2017 geen aantallen voor de Zorgkamer in de tabel opgenomen.

Tabel 3

Dinkelland (varia)				Tubbergen (varia)				Zorgkamer (Dink + Tub)				Algeheel			
2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
7	24	13	2	-1	1	-4	-2	48	-	79	-16	14	17	26	-2

NB Een "-" voor een getal betekent dat gemiddeld gezien een bezwaarzaak binnen de wettelijke afdoeningstermijn (eventueel inclusief een eventuele verdaging, opschorting en/of uitstel) is afgehandeld.

5. Conclusies en aanbevelingen

De commissie is zich ervan bewust dat slechts tegen een klein deel van alle besluiten die binnen de gemeenten worden genomen én waartegen bezwaar kan worden gemaakt ook daadwerkelijk bezwaar wordt gemaakt (minder dan 1%, zie ook bijlage 1). Echter alleen deze bezwaarzaken zijn voor de commissie zichtbaar. Naar aanleiding van de bezwaarschriften die in 2019 zijn binnengekomen en de bezwaarschriften waarover de commissie in 2019 advies heeft uitgebracht signaleert de commissie een aantal zaken. Deze signalen zijn voor de commissie aanleiding om met een aantal aanbevelingen te komen. De commissie zou graag zien dat de voorgestelde verbeteringen worden opgevolgd. Allereerst wil de commissie ingaan op de conclusies en aanbevelingen die in het jaarverslag 2018 zijn opgenomen.

5.1 Wat gedaan met de conclusies en aanbevelingen opgenomen in het jaarverslag 2018

Beslistermijnen

De commissie constateert met betrekking tot het aspect “beslistermijnen” dat hieromtrent goede stappen zijn gezet. Het aantal keren dat de afdoeningstermijn met zes weken is verdaagd is toegenomen (van 15x in 2018 naar 18x in 2019) en ook zijn minder zaken buiten de wettelijke afdoeningstermijn (inclusief het eventueel opschorten, verdagen en/of uitstel van de termijn) afgehandeld (58% in 2018 en 39% in 2019). Ook is de commissie verheugd met het feit dat wat betreft de periode 2015-2019 in 2019 voor het eerst gemiddeld genomen in alle zaken door het bestuursorgaan een beslissing op bezwaar is genomen voor het verstrijken van de wettelijke afdoeningstermijn. Ondanks deze verbeteringen/constateringen is de commissie van mening dat ten aanzien van het afdoen van zaken binnen de wettelijke afdoeningstermijn nog verdere stappen gezet kunnen worden (zie hieronder het kopje “afdoeningstermijnen”).

Motiveren van beschikkingen

Dit aspect blijft een punt van aandacht. Ook in 2019 heeft de commissie met enige regelmaat (ten aanzien van bijna 30% van de bezwaarschriften waarover in 2019 advies is uitgebracht) geadviseerd om bij de beslissing op bezwaar de motivering of de wettelijke grondslag aan te passen en/of dat nader onderzoek dient te worden uitgevoerd alvorens een beslissing op bezwaar kan worden genomen. De commissie begrijpt het standpunt van Noaberkracht dat als in het vervolg alle besluiten uitgebreider/vollediger gemotiveerd moeten worden, dit een (behoorlijke) impact heeft op de werkwijze en ook op de formatieve omvang van bepaalde organisatieonderdelen. Echter, niet in alle gevallen is het (direct) noodzakelijk om de werkwijze aanzienlijk te veranderen en/of de ambtelijke capaciteit uit te breiden. Er zijn ook andere – minder ingrijpende/belastende – maatregelen. Zo zou er voor kunnen worden gekozen om het vier-ogen-principe toe te passen alvorens een besluit wordt verzonden en/of het volgen van een cursus om zo (extra) kennis te verkrijgen en/of om de standaardbrieven aan te passen.

Ten aanzien van het gebruik van standaardbrieven merkt de commissie nog op dat het gebruik maken van standaardbrieven als positief wordt aangemerkt. Daarbij geldt echter wel als aandachtspunt dat niet elke situatie als “standaard” is te merken; er is maatwerk nodig. De inhoud van de standaardbrief moet derhalve worden aangepast aan de voorliggende omstandigheid.

De commissie adviseert ten slotte om blijvend aandacht te hebben én houden voor de kwaliteit van de besluiten. Belangrijke elementen zijn het wettelijk toetsingskader (wetgeving en beleid) en de belangenafweging. Met een zorgvuldige belangenafweging is niet alleen de kans op een juist besluit groter, maar ook creëert het vertrouwen van de burger in de overheid. De huidige maatschappij verwacht in hoge mate participatie van de burger. Het is belangrijk om daar bij stil te staan en aandacht aan te geven. De commissie onderkent daarbij wel dat het een uitdaging is om een goede balans te vinden tussen de leesbaarheid/het taalgebruik en de juiste juridische grondslagen/afwegingen in besluiten. Dit blijft echter een aspect waar aandacht aan moet worden besteed.

Wijze van omgaan met een bezwaarschrift

Ten aanzien van het aspect “wijze van omgaan met een bezwaarschrift” heeft de commissie gemerkt dat niet alle (relevante) informatie uit de systemen, Zaaksysteem en Powerbrowser (de opvolger van Squit sinds november 2019), kan worden gehaald. Zo ontbreekt bepaalde informatie bijvoorbeeld controlerapporten, gespreksverslagen, mailwisseling met partijen) en ook wordt het secretariaat niet (tijdig) in kennis gesteld van een nieuw bezwaarschrift of de ontvangst van nieuw binnengekomen stukken in een bezwaarzaak. Mogelijk dat dit te maken heeft met de onbekendheid van de systemen die worden gebruikt voor het behandelen van aanvragen en het doorzetten van adviesaanvragen aan de commissie.

5.2 Conclusies en aanbevelingen 2019

Afdoeningstermijnen

Zoals hiervoor al is aangegeven zijn er goede stappen gezet met betrekking tot het afdoen van zaken binnen de daarvoor gestelde termijn. Ondanks dat heeft de commissie toch nog een aantal aandachtspunten hieromtrent.

- De commissie merkt op dat als de andere aanpak wordt ingezet, niet in alle gevallen aan partijen wordt gevraagd of kan worden ingestemd met uitstel van de termijn. Het is aan te bevelen dat als de andere aanpak wordt ingezet en het gesprek wordt aangegaan met bezwaarmaker(s) en eventuele derde-belanghebbenden om direct te vragen of partijen kunnen instemmen met uitstel van de termijn. Als dit namelijk niet wordt gedaan en de andere aanpak leidt niet tot een intrekking, dan komt de zaak (doorgaans) alsnog op zitting bij de commissie. De kans is dan aannemelijk dat de bezwaarzaak niet meer binnen de termijn kan worden afgehandeld.
- Als het advies van de commissie voor het bestuursorgaan aanleiding geeft tot nader onderzoek en/of overleg met partijen dan is het ook aan te raden om partijen te vragen of kan worden ingestemd met uitstel van de termijn. Dit geeft het bestuursorgaan namelijk ruimte om tot een zorgvuldig gemotiveerde beslissing op bezwaar te komen.
- Als vlak voor het verstrijken van de afdoeningstermijn het collegevoorstel inzake de te nemen beslissing op bezwaar in het college wordt gebracht, dient zowel het college als de vakafdeling hierop alert te zijn. Het is dan aan te bevelen dat de vakafdeling toeziet op een tijdige ondertekening van de beslissing op bezwaar en dat – indien dit nog mogelijk is – de afdoeningstermijn alsnog wordt verdaagd.

Hieromtrent merkt de commissie nog op dat de vakafdeling zelf (eind)verantwoordelijk is voor het afhandelen van een bezwaarzaak binnen de afdoeningstermijn. Het secretariaat heeft hierin slechts een signaalfunctie; zij kan de vakafdeling attent maken op het aflopen van de termijn. Gelet op deze signaalfunctie is het wel van belang dat de vakafdeling het secretariaat (tijdig) op de hoogte stelt van alle relevante ontwikkelingen die van invloed zijn op de afdoeningstermijn en een kopie verstrekt van de genomen beslissing op bezwaar.

Kennis behandelen bezwaarschriften

De commissie constateert dat de kennis inzake het behandelen c.q. de procedure van bezwaarschriften niet altijd voldoende is. Dit speelt bij vakafdelingen die weinig met de commissie van doen hebben. In het bijzonder geldt dit bij bezwaarschriften met betrekking tot de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Het secretariaat is behulpzaam voor zover mogelijk, maar kan niet de bezwaarzaak van de vakafdeling overnemen.

Specifiek ten aanzien van de Wob merkt de commissie op dat er sprake is van een toename van het aantal bezwaarzaken en ook een leemte in de kennis over de Wob. Gelet hierop is het mogelijk verstandig om binnen de organisatie extra aandacht te besteden aan de kennis over de Wob en/of de wijze van afdoening van een Wob-verzoek dan wel een Wob-bezwaarschrift.

Algemene aandachtspunten

- In een enkel geval bleek dat één van de bezwaargronden betrekking had op het hebben gedaan van een toezegging door een bestuurder. Het doen van een toezegging door de burgemeester of een wethouder, maar ook door een ambtenaar, dient – zoals bekend mag worden verondersteld – te allen tijde te worden voorkomen. De commissie adviseert om – mede gelet op een uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019, waardoor sneller wordt aangenomen dat een vertrouwen is opgewekt die moet worden nagekomen – om in gesprekken met burgers/partijen nooit een toezegging te doen en in het verlengde hiervan nooit alleen een gesprek aan te gaan.

- De op de zaak betrekking hebbende stukken bevatten regelmatig ook e-mails. Het valt de commissie op dat in sommige gevallen niet zakelijk (maar eerder amicaal) wordt gecommuniceerd. De commissie raadt aan om bij e-mailverkeer tussen burgers/partijen te letten op de woordkeuze en ook op de formulering van standpunten. Dit ook om een eventuele toezegging en/of schijn van partijdigheid te voorkomen.
- In een enkel geval is het voorgekomen dat bij het doornemen van de op de zaak betrekking hebbende stukken vooraf door de secretaris en/of ter zitting bleek dat een genomen besluit gebrekkig tot stand is gekomen en/of dat procedures niet juist zijn doorlopen. De commissie vindt dat verwacht mag worden dat de vakafdeling beschikt over de nodige (vak)inhoudelijke expertise. Als deze ontoereikend is, dan is het verstandig om expertise elders (dit kan zowel intern als extern) te raadplegen.
- Voor een hoorzitting worden door het secretariaat alle (betrokken) partijen uitgenodigd. De vertegenwoordiger van het bestuursorgaan (eventueel bijgestaan door een inhoudelijk vakspecialist) is altijd aanwezig. De commissie is hier zeer content mee. Met enige regelmaat komt echter bezwaarmaker noch zijn/haar gemachtigde naar de hoorzitting. Hierdoor blijven vragen van de commissie aan bezwaarmaker onbeantwoord. Antwoorden op deze vragen hadden wellicht een ander licht op de zaak kunnen werpen. Het niet verschijnen bij de hoorzitting ziet de commissie als een gemiste kans. Dit niet verschijnen door bezwaarmakers valt uiteraard het college niet te verwijten.

Bijlage 1

Aantal genomen beschikkingen in 2019

	Dinkelland + Tubbergen
APV en bijzondere wetten	546
Basisregistratie Personen	2467
Zorg: Participatiewet *	145
Zorg: gehandicaptenparkeerkaart	169
Zorg: Wmo	2734
Zorg: Jeugd	1911
Subsidiebeschikkingen	123
WOB	59
Verkeersbesluiten	97
Handhaving: afwijzen handhavingsverzoek	14
Handhaving: gedoogbeschikking	1
Handhaving: last onder dwangsom	22
Handhaving: kostenbeschikking	0
Handhaving: invorderingsbeschikking	3
Handhaving: last onder bestuursdwang	1
Handhaving: intrekken vergunning	12
Wabo: Omgevingsvergunning (bouw-RO-kap-aanleg-uitrit-monument)	425
Planschade	5
Huisnummeringsbesluit	245
TOTAAL	8979

* De cijfers met betrekking tot de Participatiewet hebben betrekking op de periode 1 september 2019 tot en met 31 december 2019

Bijlage 2

Werkzaamheden uitgevoerd door de gemeente Almelo voor de gemeenten Dinkelland en Tubbergen aangaande bezwaarschriften inzake de Participatiewet

Ingekomen bezwaarschriften in 2019

Dinkelland	Tubbergen
10	16

In 2019 genomen beslissingen op bezwaarschriften door het bestuursorgaan

	Dinkelland	Tubbergen
Gedeeltelijk gegrond	1	-
Ingetrokken	5	7
Niet-ontvankelijk	-	1
Nieuw primair besluit	1	2
Ongegrond	2	5
Ambtelijk horen: niet-ontvankelijk	-	1
TOTAAL	9	16